

Hozhabr-e Hazhir

Shahin Aryamanesh¹

Alireza Hejebri Nobari was born in Tabriz in 1949. He completed his elementary and high schools in Tabriz before being inducted into the army. Studying *the Journal of Archaeology and Art*, Nobari not only familiarized with but also became interested in archaeology, which prompted him to depart for Turkey to study archaeology at the University of Ankara. Some of the teachers imparted him the substantial knowledge of archaeology include Tahsin Özgüç, Nemat Özgoç, Kutlu Emre, and Ikram Akorgal. He finally received bachelor degree in in archaeology in 1976.

Graduating in archeology was not the end of Hejebri's passion for learning archeology but a beginning for him. As a matter of fact, Nobari then left Turkey for France to learn French and continue his post-graduate studies. There, he was admitted to the University of Toulouse II le Mirail, where he finished his masters in 1980 with a dissertation entitled "Analyzing the Architecture of Achaemenid-era Palaces" under the supervision of Claude Dumarg and Pierre Briant.

Amid his study and archaeological researches and excavations, he was admitted to Sorbonne University in 1993 to continue his doctorate. He was awarded a PhD degree in 1997 with a thesis he defended on Urartian architecture entitled "Analyzing the Urartian Architecture" under the supervision of Jean-Luis Huot.

Upon returning to Iran, Nobari worked for a short period from October 1998 as the Research Deputy of the East Azarbaijan Cultural Heritage Organization before teaching archaeology at Tarbiat Modares University in March 1999. He became associate-professor in 2007 and then professor in 2012.

With an experience and collaboration in excavations with French, Italian, and Turkish archeologists, as well as his works in Azarbaijan and Turkey in areas such as Imikusağı and Larsa and Karagündüz, Nobari conducted his his first archaeological excavations in Iran in the Iron Age Cemetery of Tabriz's Kaboud (Blue) Mosque,

¹ Institute for Humanities and Cultural Studies, Tissaphernes Archaeological Research Group, Tehran, Iran. sh.aryamanesh@ihcs.ac.ir

Article info: Received: 20 June 2024 | Accepted: 21 June 2024 | Published: 1 July 2024

Citation: Aryamanesh, Shahin. (2024). "Hozhabr-e Hazhir". *Caspian*, Vol. 1 (2): 3-6.

<https://doi.org/10.22034/cj.2024.488281.1021>

which yielded valuable results. This excavation marked a new beginning for Nobari's research on the archaeology of Bronze and Iron Ages in northwestern Iran.

His other archaeological excavations include Meshginshahr's Shahrri Compound. Famous for the name of Shapur II and his famed inscription, Meshginshahr saw its fame flourishing again through Nobari's work. His excavations at this archaeological enclosure ranged from 2002 to 2005 where he managed to take a big step toward identifying Iran's northwestern cultures.

Undoubtedly, Nobari moved forward with the archaeological research of northwestern Iran, especially Iron and Bronze Ages, and managed to attract quite a large number of students to the archaeology of those ages in that part of Iran while producing many research articles. Many of those students followed the professor's path and have since been presented various articles in this field (See: Dara, 2021; Karimikiya *et al.*, 2022; Abdollahi *et al.*, 2024, Dara, 2024; Nseri Someeh & Bakhtiari, 2024; Khanipour & Akbari, 2024). Like some of his predecessors, Hejebri went beyond Iran's political boundaries and searched for Iranian culture and civilization as he firmly believed in cultural bonds between Iran and its surrounding regions such as those located in the Asia Minor and Caucasus.

Besides amassing profound knowledge on archeology, Hejebri Nobari was firmly adherent to morality unlike some others took big strides in science and achieved higher ranks but lacked morality. Courtesy and morality are inseparable parts of Iranians' ancient culture, with Nobari being truly a figure adorned with both domains. To honor this prominent and outstanding figure of Iran's archaeology who is characterized by both knowledge and morality, we sincerely present him with this Festschrift.

Bibliography

- Abdollahi, S., Afkhami, B., & Rezaaloo, R. (2024). "Kurgan of Fakhrabad, Meshkinshahr, North-west Iran", *Persica Antiqua*, 4(6), 3-15. <https://doi.org/10.22034/pa.2023.394993.1050>
- Dara, M. (2021). "Urtian Lion Figure: The Travelling Motif in the Ancient Near East", *Persica Antiqua*, 1(1), 37-52. <https://doi.org/10.22034/pa.2021.133723>
- Dara, Maryam. (2024). "The Impact of Captivity and Migration on Urtian Culture and Art". *Caspian*, Vol. 1 (2): 105-117. <https://doi.org/10.22034/cj.2024.488266.1011>
- Karimikiya, A., Rezaaloo, R., Abedi, A., & Javanmardzadeh, A. (2022). "Cultural Interactions of Azarbaijan in Northwest Iran and the South Caucasus in Chalcolithic Period Based on Archaeological Data", *Persica Antiqua*, 2(2), 3-25. <https://doi.org/10.22034/pa.2021.312443.1003>
- Khanipour, Morteza; Akbari Afshin. (2024). "Kurgans, The Common Heritage of Eurasia: Excavation at Qieh-Boynou Kurgan". *Caspian*, Vol. 1 (2): 33-54. <https://doi.org/10.22034/cj.2024.488262.1009>
- Nseri Someeh, Hossein; Bakhtiari, Sahar. (2024). "Spatial-Environmental Distribution of Chalcolithic Sites in Bostan Abad City based on Statistical Method of Cluster Analysis". *Caspian*, Vol. 1 (2): 7-33. <https://doi.org/10.22034/cj.2024.488260.1008>

© 2024 The Author(s). Published by Tisaphernes Archaeological Research Group, Tehran, Iran. Open Access.

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited, and is not altered, transformed, or built upon in any way. The ethical policy of Caspian is based on the Committee on Publication Ethics (COPE) guidelines and complies with International Committee of Caspian Editorial Board codes of conduct. Readers, authors, reviewers and editors should follow these ethical policies once working with Caspian. The ethical policy of Caspian is liable to determine which of the typical research papers or articles submitted to the journal should be published in the concerned issue. For information on this matter in publishing and ethical guidelines please visit www.publicationethics.org.

سخن سردبیر

ز گیتی دو چیز است جاوید بس
دگر هرچه باشد نماند به کس
سخن گفتن نغز و کردار نیک
نگردد کهن تا جهان است و یک
ابوالقاسم فردوسی

هژبر هژیر

شاهین آریامنش^۱

علیرضا هژبری نوبری در سال ۱۳۲۸ در تبریز زاده شد. او آموختن در دبستان و دبیرستان را در تبریز به پایان برد و سپس رهسپار خدمت نظام وظیفه شد. نوبری با مطالعه مجله باستان‌شناسی و هنر با باستان‌شناسی نه تنها آشنا بلکه دلبسته باستان‌شناسی شد، از همین رو راهی ترکیه شد و آموختن در رشته باستان‌شناسی را در دانشگاه آنکارا آغاز کرد و دانش باستان‌شناسی را نزد باستان‌شناسانی همچون تحسین اوزگوچ و نعمت اوزگوچ و کوتلو امره و اکرم آکورگال آموخت و در سال ۱۳۵۴ (۱۹۷۶) دانشنامه کارشناسی باستان‌شناسی دریافت کرد.

دریافت دانشنامه کارشناسی باستان‌شناسی، نه پایان آموختن هژبری، بلکه آغازی برای او بود. نوبری برای یادگیری زبان فرانسه و ادامه آموختن در مقطع کارشناسی ارشد به فرانسه رفت و در دانشگاه میرای ۲ شهر تولوز پذیرفته شد و دوره کارشناسی ارشد خود را با پایان‌نامه‌ای با عنوان تحلیل معماری کاخ‌های دوره هخامنشی به راهنمایی دو تن از سرآمدان باستان‌شناسی کلود دومرگ و پیر بریان به پایان برد و در سال ۱۹۸۰ دانشنامه کارشناسی ارشد باستان‌شناسی را دریافت کرد. او پس از دانش‌اندوزی چندساله در میدان کاوش‌ها و پژوهش‌های باستان‌شناسی در سال ۱۹۹۳ در مقطع دکتری باستان‌شناسی در دانشگاه سوربون پاریس ۱ پذیرفته شد و دکتری خود را با رساله‌ای در زمینه معماری اورارتویی با عنوان تحلیلی بر معماری نظامی اورارتویی به راهنمایی ژان لویی هواو در سال ۱۹۹۷ دریافت کرد.

نوبری با بازگشت به ایران، کوتاه‌زمانی از مهرماه ۱۳۷۷ به‌عنوان معاون پژوهشی سازمان میراث فرهنگی آذربایجان شرقی به کار پرداخت و سپس از اسفندماه ۱۳۷۸ آموزش رشته باستان‌شناسی را در دانشگاه تربیت مدرس آغازید و از پس پژوهش و آموزش در سال ۱۳۸۶ به مرتبه دانشجویی و در سال ۱۳۹۱ به مرتبه استادی دست یافت. نوبری که تجربه کاوش‌های باستان‌شناسی همراه با باستان‌شناسان فرانسوی و ایتالیایی و ترکیه‌ای در فرانسه و نیز جمهوری آذربایجان و ترکیه و در محوطه‌هایی همچون آمیک اوشاخی و لارسا و کاراگوندوز داشت، در نخستین کاوش باستان‌شناسی خود در ایران، کاوش باستان‌شناختی گورستان عصر آهن مسجد کبود تبریز را انجام داد که دستاوردهای ارزنده‌ای از این کاوش در این زمینه و زمانه به ارمغان آورد. این کاوش آغازی شد بر تمرکز پژوهشی نوبری در زمینه باستان‌شناسی عصر مفرغ و عصر آهن

^۱. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، گروه پژوهشی باستان‌کاوی تیسافرن، تهران، ایران. Sh.aryamansh@ihcs.ac.ir

مشخصات مقاله: تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۳/۳۱ | تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۴/۱ | تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۴/۱۱

استناد: آریامنش، شاهین. (۱۴۰۳). "هژبر هژیر"، کاسپی، سال ۱، شماره ۲: ۳-۶.

شمال غرب ایران. از دیگر کاوش‌های باستان‌شناسی او کاوش در محوطه شهریری مشکین‌شهر بود. مشکین‌شهر که همواره با نام شاپور دوم و کتیبه پرآوازه او زبانزد بوده و هست، با کاوش‌های نویری آوازی دوچندانی یافت. دکتر نویری از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۴ به کاوش در محوطه شهریری پرداخت و توانست گامی ارزنده در شناسایی فرهنگ‌های شمال غرب ایران بردارد.

بی‌گمان دکتر علیرضا هژبری نویری پژوهش‌های باستان‌شناسی شمال غرب ایران به‌ویژه عصر آهن و عصر مفرغ را بسیار پیش برد و افزون بر نگاشتن مقاله‌های پژوهشی بسیار، توانست بسیاری از دانشجویان باستان‌شناسی را دلبسته باستان‌شناسی عصر آهن و عصر مفرغ شمال غرب ایران کند چنانکه بسیاری از آن دانشجویان هم‌اکنون راه استاد را پیموده‌اند و هر یک در این زمینه و زمانه سخن‌ها برای گفتن دارند (برای نمونه بنگرید به: Dara, 2021; Karimikiya et al., 2022; Abdollahi et al., 2024, Dara, 2024; Neseri Someeh & Bakhtiari, 2024; Khanipour & Akbari, 2024). هژبری همچون برخی از باستان‌شناسان پیشکسوت خویش، از مرزهای سیاسی ایران امروزی فراتر رفت و فرهنگ و تمدن ایرانی را در جهان ایرانی جست‌وجو کرد چنانکه بر پیوندهای فرهنگی ایران با سرزمین‌های پیرامونی به‌ویژه قفقاز و آسیای کهن سخت باور داشت.

هژبری نویری افزون بر دانش ژرف، سخت‌پابند به اخلاق است. بودند و هستند کسانی که خان‌های علمی را یک‌به‌یک پیموده‌اند و به جایگاه علمی بالایی دست یافته‌اند اما از گوهر اخلاق سخت به دور بوده‌اند. ادب و اخلاق جزئی جدایی‌ناپذیر از فرهنگ دیرنده ما ایرانیان بوده است و دکتر هژبری نویری به‌راستی که سخت به این گوهر اخلاق آراسته بوده است. به احترام این هژبر هژبر باستان‌شناسی ایران که توأمان به نیک‌دانشی و نغم‌منشی آراسته است، این جشن‌نامه را به او پیشکش می‌کنیم.

کتاب‌نامه | Bibliography

- Abdollahi, S., Afkhami, B., & Rezaloo, R. (2024). "Kurgan of Fakhrabad, Meshkinshahr, Northwest Iran", *Persica Antiqua*, 4(6), 3-15. <https://doi.org/10.22034/pa.2023.394993.1050>
- Dara, M. (2021). "Urtian Lion Figure: The Travelling Motif in the Ancient Near East", *Persica Antiqua*, 1(1), 37-52. <https://doi.org/10.22034/pa.2021.133723>
- Dara, Maryam. (2024). "The Impact of Captivity and Migration on Urtian Culture and Art". *Caspian*, Vol. 1 (2): 105-117. <https://doi.org/10.22034/cj.2024.488266.101>
- Karimikiya, A., Rezaloo, R., Abedi, A., & Javanmardzadeh, A. (2022). "Cultural Interactions of Azarbaijan in Northwest Iran and the South Caucasus in Chalcolithic Period Based on Archaeological Data", *Persica Antiqua*, 2(2), 3-25. <https://doi.org/10.22034/pa.2021.312443.1003>
- Khanipour, Morteza; Akbari Afshin. (2024). "Kurgans, The Common Heritage of Eurasia: Excavation at Qieh-Boynou Kurgan". *Caspian*, Vol. 1 (2): 33-54. <https://doi.org/10.22034/cj.2024.488262.1009>
- Neseri Someeh, Hossein; Bakhtiari, Sahar. (2024). "Spatial-Environmental Distribution of Chalcolithic Sites in Bostan Abad City based on Statistical Method of Cluster Analysis". *Caspian*, Vol. 1 (2): 7-33. <https://doi.org/10.22034/cj.2024.488260.1008>

© 2024 The Author(s). Published by Tissaphernes Archaeological Research Group, Tehran, Iran. Open Access. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited, and is not altered, transformed, or built upon in any way.

The ethical policy of Caspian is based on the Committee on Publication Ethics (COPE) guidelines and complies with International Committee of Caspian Editorial Board codes of conduct. Readers, authors, reviewers and editors should follow these ethical policies once working with Caspian. The ethical policy of Caspian is liable to determine which of the typical research papers or articles submitted to the journal should be published in the concerned issue. For information on this matter in publishing and ethical guidelines please visit www.publicationethics.org.